

FIGENBLADET

– BLADET DER DÆKKER DET VÆSENTLIGSTE

November 2013
nr. 66

Fra islamist til humanist

FigenBladet interviewer den tidligere islamist Ahmed Akkari om hans vej ind i lovreligionens fundamentalisme, omvendelsen og det nye ståsted

At lade kroppen tro

Kristen meditation er et gryende tiltag i folkekirken, men kan meditation forenes med evangeliets forkyndelse? *FigenBladet* undersøger fænomenet

Omdiskuteret uddannelse

Det nyligt fremsatte forslag om den såkaldte imamuddannelse har vakt debat. Interreligiøs konsulent Mogens S. Mogensen giver sit bud på sagen

INDHOLD

NYHEDER

- 3 | Masser af mærkedage
Suspenderet luksusbiskop
Juleaften er dommedag for børn
- 4 | Jødisk frygt og forbehold
- 5 | Omdiskuteret uddannelse
- 6 | At lade kroppen tro
- 7 | Fodbold over menneskeret?

INTERVIEW

- 8 | Fra islamist til humanist

INFORMATION

- 10 | Et provokerende indlæg?
Julefest
- 11 | Seminar: Metafysik og menneskesyn
- 12 | Seminar: "De servo arbitrio"
Generalforsamling i Teoltryk
- 13 | Leder
Klummen

KRONIKKEN

- 14 | Sluk - hvis du vil være sammen med mig

ANMELDELSER

- 16 | Liv og konsekvens - Bonhoeffers teologiske arv
- 17 | Flavius Josefus: Mod Apion

REJSEBREV

- 18 | Indien på godt og ondt

UNDERHOLDNING

- 19 | *FigenBladet* spørger

KALENDER

- 20 | Udvalgte arrangementer

FIGENBLADET

Redaktionslokale:

Bygn. 1453, lok. 214

Postadresse:

FigenBladet
Institut for Kultur
og Samfund
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Aarhus C

Telefon: 8716 0527

Mail: figenbla@teo.au.dk

REDAKTION PÅ FIGENBLADET NR. 66 | 2013**Ansvarshavende chefredaktør:**

stud.theol. Sophie Lønne Hundebøll sophieloenne@hotmail.com | 60387986

Redaktionschef:

stud.theol. Kirstine Rasmussen efteraarsbarn@gmail.com | 26854750

Redaktionsmedlemmer:

stud.theol. Johanne Nørtoft Thomsen johannenoertoft@hotmail.com
stud.mag. Thomas Hoff thom.h07@gmail.com
stud.theol. Lasse B. Madsen lassebmadsen@hotmail.com
stud.theol. Marie Bohn Olsen mariebohnolsen@gmail.com
stud.mag. Katrine Hartmann Andersen katrinehart@hotmail.com

Redigering af bladet er afsluttet
14. november 2013

FigenBladet 67 | 2014

Udkommer 21. februar 2014
Deadline 5. februar 2014

FigenBladet kan ikke tages til
indtægt for holdninger, der
kommer til udtryk på bladets
debatsider. Vi forbeholder os ret
til at forkorte indlæg.

ISSN: 16029976

Masser af mærkedage

GRAFIK | SOPHIE LØNNE HUNDEBØLL

ORD | KATRINE HARTMANN
FN har udråbt omkring halvdelen af

årets dage til mærkedage. Mens mærkedagene tidligere var til for at fejre religiøse begivenheder og personer, markerer de nu sekulære begivenheder lige fra International Dag for Demokrati til Verdensdag for Trækfugle, og i november kan vi blandt andet fejre International Toiletdag. Ifølge Árni Snævarr fra FN's Regionale Informationscenter UNRIC, laver mange godt nok sjov med en sådan dag, men alle mærkedage skal tages alvorligt, og de kan være med til at øge seriositeten,

udtaler han til Kristeligt Dagblad. International Toiletdag skal for eksempel sætte fokus på de 2,5 milliarder mennesker, der ikke har ordentlige toiletforhold. De mange mærkedage kan dog også medføre en ligegyldighed hos os, selv de vigtigste som FN's Menneskerettighedsdag, fortæller Lektor Michael Bøss fra Aarhus Universitet til Kristeligt Dagblad. Han tilføjer, at mærkedagene samtidig er et udtryk for en sekularisering af samfundet, da vi modsat aldrig ville indføre nye helligdage.

Suspenderet luksusbiskop

ORD | JOHANNE NØRTOFT THOMSEN
Franz-Peter Tebartz, en katolsk biskop i Tyskland, er blevet suspenderet efter en samtale med pave Frans. Grunden hertil er biskoppens store pengeforbrug. Blandt andet har han ladet sin personlige bolig ombygge for, hvad der svarer til 231 millioner kroner. Pave Frans har tidligere udtrykt

ønske om, at biskopperne lever et liv i ydmyghed og solidaritet med fattige mennesker. Således har han udtalt: » Det gør ondt på mig, når jeg ser en præst eller en nonne, der kører rundt i den nyeste bilmodel. Det går ikke. En bil er nødvendig for at udføre en masse arbejde, men vær søde at vælge en mere ydmyg én af slagsen. Hvis I er vilde med

de smarte biler, så tænk blot på, hvor mange børn i verden, der dør af sult.« Da det kom paven for øre, at biskoppens forbrug var så stort, indkaldte han ham til en venlig samtale i Vatikanet. Resultatet blev, at biskoppen blev sendt på orlov – en beslutning, der ifølge Vatikanet ligger trinnet før en fyring.

Juleaften er dommedag for børn

ORD | MARIE BOHN OLSEN
*He sees you when you're sleeping
He knows when you're awake
He knows if you've been bad or good
So be good for goodness sake!*
Det er efterhånden den tid på året. Julen nærmer sig, og alverdens børn begynder at vente. Danske børn på Julemanden, svenske børn på Jultomten, og tyske børn på der Weihnachtsmann. I Tjekkiet kommer der til jul en bisp med en engel og en djævel. Englen velsigner de søde børn, og djævelen driller de uartige. Men ligesom slemme danske børn i gamle dage fik kul,

blev de uartige tjekkiske børn smidt i djævelens sæk og sendt til helvede. Ja, man skal opføre sig ordentligt. Julemanden ved alt, hvad du gør, og han holder regnskab. Alle verdens børn må vise sig fra deres bedste side og vente på dommen: Summen af årets handlinger ligger under træet, pakket ind i glanspapir, og åbenbares, når gavebåndet løses.
*He's making a list
And checking it twice
Gonna find out
Who's naughty and nice*
Julemanden kommer! Glædelig jul!

GRAFIK | MARIE BOHN OLSEN

Jødisk frygt og forbehold

Frykten for at bære religiøse symboler i offentligheden er særlig udbredt blandt europæiske jøder, viser en ny undersøgelse. Vi har med hjælp fra lektor på Religionsvidenskab ved Aarhus Universitet, Marianne Schleicher, kastet et blik på tendensen i Danmark.

»Venstrefløjen har været særligt opmærksom på Palæstinenserne behov for at få en stat. Det har bevirket, at den politiske diskurs til tider har syntes en anelse unuanceret.« forklarer Marianne Schleicher.

ORD THOMAS HOFF

Mosaik Trossamfund i Danmark har i det forgangne årti løbende modtaget henvendelser fra jøder, der frygter at bære kalot uden for synagogen. Jødernes forbehold, der kommer af et stigende antal trusler og overfald, har desuden også vist sig i andre henseender: Abonnenter på menighedsbladet 'Jødisk Orientering' ønsker bladet tilsendt anonymt, mens flere jødiske forældre udtrykker en stærk bekymring for deres børns sikkerhed i offentligheden. Danske jøders frygt kunne fornylig ses afspejlet i en undersøgelse foretaget af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder. I undersøgelsen istemmer 22 procent af de adspurgte europæiske jøder, at de har frygt for at vise deres religion i offentligheden. »Det kan ikke overraske, at den ulmende antisemitisme rundt omkring i Europa sætter sit præg på mange jødernes selvbevidsthed. At henregne alle overgreb til fascistoide handlinger er dog formentlig en forenkling af sagen,« udtaler Marianne Schleicher til *FigenBladet*.

MOTIV OG LEGITIMATION

Mens de mange hatecrimes mod jøder i Danmark ofte tolkes som udslag af højreradikale holdninger, formoder

Marianne Schleicher, at motiverne også kan have sin grund i en retorik på den politiske venstrefløj: »Venstrefløjen har været særligt opmærksom på palæstinenserne behov for at få en stat. Det har bevirket, at den politiske diskurs til tider har syntes en anelse unuanceret. I stedet for at se sagen i sin kompleksitet og helhed, har man blot taget parti for den ene part i konflikten,« fortæller hun og uddyber: »Oftentimes har man hørt venstrefløjspolitikerne tale om jøderne i Danmark som om, det kan tages for givet, at de partout sympatiserer med den israelske stats fremfærd. Der er en fare for, at de overser, at danske jøder netop har valgt Israel fra som hjemland. Venstrefløj retorikken vil i nogle tilfælde kunne skabe en lægfolkelig modvilje mod jøder i Danmark, der også indirekte kan legitimere hatecrimes mod jøder.«

EN NØDVENDIG DIFFERENTIERING

Jødedommen er som kristendommen ikke en homogen religion. Når en ny undersøgelse fastslår, at en høj procentdel af jøder i Europa lever i frygt, må man derfor tage i betragtning, hvad der kendetegner jøder i Europa. Marianne Schleicher forklarer: »Omkring 20 procent af alle jøder føler sig af

religiøse grunde kaldet til at bære religiøs påklædning. Blandt de resterende 80 procent vil vi ud fra et vestligt sekulært synspunkt kalde størstedelen for 'kulturjøder', der ligesom mange folkekirkekristne indfinder sig i kirken i forbindelse med overgangsritualer, mens andre er reformjøder, der har valgt diasporaen som bosted.« Som et eksempel fremhæver Marianne Schleicher den nye strømning, postzionismen, der tager afstand fra staten Israel som det sted, jøderne skal vende tilbage til: »Der har i diasporajødiske menigheder været en tendens at have sympati for Israel, fordi det

er stedet, man kan flygte hen, hvis antisemitismen bliver for grov. Ud fra et vestligt oplysningsideal har man i postzionismen valgt diasporaen med den begrundelse, at det sted, man bor, ikke skal være det altoverskyggende i den religiøse livsform.« Marianne Schleicher formoder desuden, at de postzionistiske synspunkter for nogle jøder kan være et skridt på vejen til at afvise den offerrolle, de ofte tilskrives. Offerrollen er problematisk af flere årsager: »Man må selvfølgelig ikke benægte, at Holocaust har sat dybe spor hos alle jøder. Gør man det, benægter man Holocaust. Accepterer man på den anden side, at man er forfulgt, er man dog nødsaget til at påtage sig offerrollen, hvorved man bekræfter, at man er passiv og ikke handledygtig,« pointerer hun og henviser endvidere til den fare, der ligger i at tilskrive offerrollen for stor betydning: »Trækker man på en kulturspecifik offerrollediskurs, når man bliver ramt af hatecrimes, kan det nemt overskygge den elementært menneskelige forargelse, der er berettiget, og som bør udtrykkes, når man som individ rammes af hatecrimes og vold i enhver afskygning.«

Omdiskuteret uddannelse

Muligheden for oprettelsen af en dansk imamuddannelse har været til debat, siden forslaget blev fremsat af Københavns domprovst. Flere har herefter leveret analyser af muligheden for en dansk imamuddannelse. FigenBladet giver her et overblik.

ORD | JOHANNE NØRTOFT THOMSEN
Efter Københavns Stifts domprovst og formanden for Danske Kirkers Råd, Anders Gadegaard, for nylig præsenterede et forslag om en dansk uddannelse af muslimske imamer, har spørgsmålet om imamuddannelsen delt vandene. Forslaget blev positivt modtaget på de to danske teologiske uddannelser samt støttet af et politisk flertal, men hvad siger muslimerne selv? Og er projektet overhovedet realiserbart?

ET VELMENENDE FORSLAG

Ifølge ph.d. i Intercultural Studies ved Fuller Theological Seminary i Californien og freelance interreligiøs konsulent Mogens S. Mogensen, der tidligere har undersøgt, hvorvidt en imamuddannelse kan realiseres, er det iøjnefaldende, at forslaget kommer fra en domprovst, inden for den kristne kirke. »Velmenende kirkefolk har fremsat forslaget med fokus på muslimernes religiøse kår i Danmark,« siger han og fortsætter: »Politikerne var herefter meget hurtige til at bakke op om forslaget. Dette har dog ikke nødvendigvis med det teologiske at gøre, snarere at de er bange for den 'importerede' fundamentalisme, som er en risiko, når imamerne kommer fra Mellemøsten til Danmark for at virke.« Mogens S. Mogensen finder forslaget om en imamuddannelse meget komplekst. Der er mange forskellige retninger indenfor islam, som én uddannelse vil få svært ved at rumme, og samtidig er der tvivl om, hvorvidt muslimerne overhovedet er interesserede i at gå kritisk til Koranen igennem en dansk universitetsuddannelse. »Man kan overveje, om man som muslimsk trossamfund er interesseret i at blive knyttet sammen med den danske stat. Konsekvensen af en statsstøttet uddannelse for religionssamfund vil være, at staten også kan blande sig i uddannelsen,« siger Mogens S. Mogensen.

DELTE VANDE

Fra muslimsk side er man delt i forhold til forslaget om en dansk universitetsuddannelse, der skal ruste imamerne til deres fremtidige job i Danmark. Frygten er blandt andet, at der vil blive undervist i islam på samme måde, som der bliver i kristendommen, idet man på de danske teologiske uddannelser også beskæftiger sig med en gudstvivl. Imrah Shah, talsmand for Islamisk Trossamfund udtaler således til Kristeligt Dagblad: »Ingen troende muslim vil nogensinde bakke op om at betvivle Guds ord. Heller ikke på en uddannelse.« I Islamisk Trossamfund er man dog glad for den anerkendelse af muslimerne, som forslaget er et udtryk for. Man er heller ikke afvisende over for skoling af imamer i for eksempel dansk kultur, så de imamer, der kommer fra Mellemøsten, vil have bedre forudsætninger for at prædike ind i danske muslimers hverdag. I Muslimernes Fællesråd er man dog mere positivt indstillet overfor forslaget om en uddannelse: »Jeg vil ikke afvise, at det er svært at få sådan en uddannelse op at køre. Det vil kræve masser af dialog mellem muslimer og universiteter,« siger Asmat Mojaddedi, formand for Muslimernes Fællesråd, til

Kristeligt Dagblad. Ifølge Mogens S. Mogensen er det kulturelt en rigtig god idé med en uddannelse, fordi det vil gøre, at imamerne kan tale til de danske muslimer ind i den kultur de lever i. Samtidig er der praktiske hensyn at tage, således skal der blandt andet for oprettelsen af et universitetsstudium være en sikkerhed for efterfølgende beskæftigelse. »Jeg kan være bange for, at der i dag ikke vil være beskæftigelse for ret mange universitetsuddannede imamer, og for at den type ikke-konfessionsbaseret uddannelse, imamer kan få på universitetet, ikke vil være acceptabel i nogle muslimske miljøer,« siger Mogens S. Mogensen og uddyber: »For at en uddannelse i islamisk teologi kan have troværdighed hos mange muslimer, så er det nødvendigt, at der ikke kun undervises i islam på en religionsvidenskabelig måde, men at man også inddrager normativitet i undervisningen – altså at der også kommer et "inside" perspektiv på islamisk teologi, og at underviserne ikke bare er på et højt akademisk niveau, men også – i alt fald for de flestes vedkommende – er muslimer.«

Ifølge Mogens S. Mogensen er forslaget om en imamuddannelse komplekst, og det er tvivlsomt, om muslimerne overhovedet er interesserede i at gå kritisk til Koranen gennem en dansk universitetsuddannelse.

FOTO | JAMES GORDON

At lade kroppen tro

Gennem de senere år har ord som *mindfulness*, *meditation* og *spiritualitet* sneget sig ind i flere fag og sammenhænge. Der udbydes aktiviteter i stort omfang, og nogle sogne har også kastet sig over eksempelvis kristen meditation.

FOTO | LASSE B. MADSEN

»Jeg tror, at der er en dyb længsel i mennesket efter at gøre troen kropslig, at gøre troen til noget, der virker i kroppen,« fortæller studenterpræst Jens Munk.

ORD | KIRSTINE RASMUSSEN

Folkekirken forsøger til stadighed at imødekomme folket med diverse efterhånden etablerede aktiviteter som spaghettigudstjenester, babysalmesang og højskoleaftener. Gennem de seneste år har man i folkekirken udvidet med nye tiltag, som for eksempel pilgrimsvandring, stille-, bønne- og meditationsgudtjenester. Marie Hedegaard Thomsen, ph.d. fra Teologi på Aarhus Universitet, forklarer til *FigenBladet*: »Selvom åndelighed og spirituel praksis i høj grad er en del af vores kirkehistorie, så har de spirituelle udbud i folkekirken ikke ligefrem hængt på træerne de sidste hundrede år. Men nu begynder de at komme frem i forskellige tilbud.« Netop på grund af de flere tilbud mener Marie Hedegaard Thomsen, at der er større spirituel søgning, men hun forklarer: »I min afhandling om folkekirkens aktiviteter i Aarhus Stift, svarer under 15% af folkekirkens præster bekræftende til spørgsmålet, om de identificerer sig med betegnelsen spirituel.«

TRADITIONERNES VÆRD

Spiritualiteten er ikke fremmed i den kristne tradition, hvor både meditation og bøn er vigtige elementer. Det er i den østkirkelige og katolske tradition, vi i dag finder mange inspirationskilder til disse praksisser. Marie Hedegaard Thomsen fortæller, at vi har meget at vinde, hvis vi er os bevidst om traditionen: »Hvis folkekirken begynder at invitere til meditationer, hvor deltagerne skal finde Buddha, så er det ikke længere kristen praksis,« siger hun og fortsætter: »men hvis de spirituelle praksisser enten griber tilbage til nogle af de oldkirkelige praksisser eller "låner" redskaber fra østens meditation, men lader genstanden, der mediteres over, være for eksempel Kristus eller Helligånden, så er der for nogle mennesker måske helt nye døre, der åbner sig til et kristent univers med en anden fylde end den, de oplever til den almindelige højmesse.« Studenterpræst ved Aarhus Universitet, Jens Munk, mener, at der er en meget klar grund til, at folk mere eller mindre til alle tider søger disse udfoldelser: »Jeg tror, at

der er en dyb længsel i mennesket efter at gøre troen kropslig, at gøre troen til noget, der virker i kroppen, som noget, de kan mærke, sanse og erfare, ikke kun intellektuelt, men også med deres følelser og med hele deres eksistens,« forklarer han.

HJERTEBEVIDSTHED

Hver uge byder Jens Munk på kristen meditation i Stillerummet i Studenternes Hus. Her er det primært den russiske hjertebønsmeditation, som stammer fra de kristne ørkenfædre fra det 3.-4. århundrede, der afholdes. Helt konkret knæler udøveren ned og gentager den græske sætning 'Kurie eleison', som betyder 'Herre, forbarm dig over mig'. Jens Munk forklarer, at det ikke drejer sig om at bruge en masse ord, men derimod at forstå netop den ene sætnings betydning i livet: »Det handler om at kropsliggøre sætningen og integrere den i en dybere forståelse. Det kan man bruge mange år på.« Hjertet skal være i fokus, fortæller Jens Munk: »Der skabes en kontakt til det fysiske hjerte, der som hjernen gemmer på en masse følelser

og oplevelser,« siger han og uddyber: »for kristendommen er hjertets religion, og følelser som barmhjertighed og omsorg for andre er det centrale. Meditation er at få forkyndt evangeliet sprogløst og intuitivt og lære at være i evangeliet ved at være i hjertet.«

INDIVIDUALISERET TRO

Den postmoderne opfattelse, at alting er til forhandling hele tiden, mener Marie Hedegaard Thomsen er en udfordring for kristendommen: »Denne opfattelse betyder, at de religiøse dogmer har svært ved at hævde legitimitet, fordi de ikke er til forhandling og derfor ikke spiller på modernitetens betingelser,« forklarer hun og følger op: »I et forsøg på at få tingene til at hænge sammen og give mening, forhandler vi disse dogmer på plads med os selv ved at tage lidt hist og pist og fortolke det sådan, at det hænger sammen. Denne individuelle religionskonstruktion kan give rigtig god mening for den enkelte.« Jens Munk er enig og forklarer, at der er lavere deltagelse i hans meditationstiltag siden titlen på plakater og brochurer ændredes til 'Kristen Meditation'. »Mange, især unge mennesker, i dag er 'spirituelle', men ønsker ikke at vælge en bestemt religion og underkaste sig samtlige dogmer, som denne religion indeholder,« forklarer han. Den individualiserede tro er ifølge Marie Hedegaard Thomsen ikke uden problemer: »Jeg vil mene, at hvis troen bliver fuldstændig

afhægtet en tradition, eller hvis den blander modstridende traditioner sammen til et samlet trossystem, vil der opstå vanskeligheder. Men hvis en præst mener at kunne få et rigere og mere fyldigt trosliv ved at engagere sig i det håndværk, det er at meditere, så er der for mig at se ikke nogen diskrepans. Indholdet må være det bærende.«

EGOAFVIKLENDE PROJEKT

Hvis de nye tiltag skal have en legitim plads i folkekirken rum, skal det centrale ifølge Marie Hedegaard Thomsen være på plads: »Kirken har én hovedopgave – nemlig at forkynde evangeliet i ord og gerning for alverden.« Også her er Jens Munk enig, for evangeliet er i højsæde, når han søger den kristne meditation frem for den østlige eller de moderne selvpromoverende projekter: »Hele bønningen har til formål at få evangeliet ind i hjertet. Det handler om at opleve den barmhjertighed, som man har i forhold til andre mennesker og ikke i forholdet til sig selv. Det handler om at få en dybere relation til andre mennesker,« siger han og fortsætter: »Man kan altså ikke sige, at det er et selvoptaget projekt. Det er nærmere et egoafviklende projekt, hvor Kristus skal leve i mig, helt i tråd med den paulinske forståelse. Det er den tilgang, vi kropsliggør i hjertebønsmeditationen.«

Fodbold over menneskeret?

ORD | KATRINE HARTMANN

VM i fodbold skal i år 2022 afholdes i Qatar. Allerede nu møder det kritik, blandt andet på grund af landets håndtering af forberedelserne, hvor behandlingen af sydasiatiske immigrantarbejdere er kommet i fokus. Arbejderne bygger stadioner og hoteller, der skal bruges under VM, men arbejdet udføres under kritisable forhold og har medført mere end 40 dødsfald. Menneskerettighederne brydes igen og igen: Der er ikke adgang til gratis drikkevand på trods af varmen, og forholdene er uhygiejniske, arbejderne har i flere måneder ikke fået udbetalt deres løn, og de kan ikke rejse hjem, da arbejdsgiverne har taget deres pas.

ETISK FORSVARLIGHED

Når menneskerettighederne overtrædes, findes der så et kristent etisk ansvar for at skride ind? Bjørn Rabjerg, ph.d. i systematisk teologi og daglig leder af Løgstrup Arkivet ved Aarhus Universitet udtaler til *FigenBladet*: »Etisk ansvar ligger hos den enkelte. Her finder jeg det betænkeligt, hvis individets etiske ansvar skal koordineres med eller underlægges en konsensus i et eller andet trosfællesskab eller ideologisk fællesskab. At mene, hvad 'man' mener, er en fremragende måde at sno sig uden om ansvar og egentlig involvering på.« Bjørn Rabjerg tilføjer: »Den etiske indignation hos den enkelte kan godt føre til politisk handling. Hvis dette sker, befinder vi os dog ikke længere på etikken, men på politikens område.« Diskussionen om ansvaret for arbejderne i Qatar har senest handlet om, hvorvidt det er en politisk sag at gribe ind, men der er langt til enighed.

Fra islamist til humanist

Ahmed Akkari blev i 2005 kendt som en af de danske islamister, der var med til at optrappe Muhammedkrisen. I år kom han atter i mediernes søgelys, da han trådte frem og sagde, at han havde taget fejl. FigenBladet har mødt Ahmed Akkari til en snak om omvendelse, oplysning og kritisk stillingtagen.

FOTO | LASSE B. MADSEN

»Noget af det, der rykkede mig, var, at jeg konstant blev mødt med tolerance. Tolerancen må bare ikke blive til naivitet, vi skal turde stille kritiske spørgsmål og holde debatten i gang,« udtaler Ahmed Akkari til FigenBladet

ORD | SOPHIE LØNNE HUNDEBØLL

Ahmed Akkari er født i Libanon i 1978 og kom til Danmark i 1985 på grund af borgerkrigen i fødelandet: »Vi skulle egentlig til Australien, men strandede på Cypern, hvorfra mine forældre besluttede at rejse til Danmark. Valget faldt på Danmark, fordi det er et lille land, og mine forældre mente, at vi så ville undgå at havne i en koncentration af mennesker med indvandrerbaggrund,« siger Ahmed Akkari til *FigenBladet* og tilføjer: »Det lykkedes; jeg var den eneste i min klasse og i fodboldklubben med indvandrerbaggrund, og når man er 7 år, tilpasser man sig jo sine omgivelser, så jeg indoptog hurtigt danske tanker og holdninger.«

IND I ISLAMISMEN

Først da Ahmed Akkari gik på gymnasiet i Aalborg, begyndte han at skille sig ud: »Åbenheden i forhold til tilværelse og religion har jeg med mig både hjemme fra mine forældre og fra min opvækst i Libanon og Danmark. Det var først som

teenager i moskeen i Danmarksgade i Aalborg, jeg stødte på islamismen.« Tanker om lighed, fred og menneskets frihed over for Gud tiltrak Ahmed Akkari, der hurtigt blev en del af det islamistiske miljø, som han i dag ser som en lukket og begrænsende verden: »Det er svært at beskrive, hvordan jeg kom ind i det. Problemet er, at man begynder ved religionens dør, men ender ved en bagdør, og bag ved den arbejder islamismen. Den religiøse islamisme er et færdigt system af principper og tanker, der ikke lader sig påvirke af udefrakommende tankesæt. Når man kommer ind i dette system, bliver man derfor en del af en ensopret verden.«

MUHAMMEDKRISEN

I 2005, da Muhammedtegningerne blev trykt i Jyllands Posten, var Ahmed Akkari blevet en del af de indre kredse i Islamisk Trossamfund og var fungerende imam i Gellerup i Århus. Sammen med en gruppe imamer rejste han til Mellemøsten for at søge

støtte i fordømmelsen af billederne og presse den danske regering til at give en officiel undskyldning. Med sig havde de blandt andet billeder af Muhammedtegningerne fra Jyllands Posten, men også af andre for muslimerne krænkende tegninger, som imidlertid ikke havde været en del af udgivelsen. »Provokationen over tegningerne var meget voldsom. Især for folk, som er vant til, at religiøse symboler ikke forhånes, men forherliges,« siger Ahmed Akkari og forstærker: »Tegningerne i Jyllands Posten kom ud af en anden kultur og kontekst end den muslimske, og det vidste jeg jo godt, men jeg var i en høj stilling inden for det islamistiske samfund i Danmark, og der var et krav om, at vi skulle gøre noget. Så vi begyndte en bevægelse med det religiøse og ideologiske formål at trække nogle linjer op, og den bevægelse var medvirkende til, at Danmark desværre blev lagt for had ude i verden.«

OMVENDELSEN

Ahmed Akkaris 'omvendelsesproces' begyndte allerede i 2007, hvor han igen var rejst til Mellemøsten, denne gang for at færdiggøre sine religiøse studier og være sammen med sin kone og datter, som boede i Libanon: »Da jeg boede i Mellemøsten og også dér var en del af det islamistiske miljø, begyndte jeg efterhånden at kunne se bag facaden af flotte idealer.« En stor inspiration for Ahmed Akkari blev den egyptiske muslimske filosof Nasr Hamid Abu Zayd, som blev dømt og forfulgt for sine tanker: »I sin læsning af Koranen anvender Nasr Hamid Abu Zayd både en historisk-kritisk og en filosofisk tilgang, som beskæftiger sig med mennesket frem for metafysikken. Denne anderledes tilgang til de hellige skrifter er helt uhørt inden for islamismen. Den bog, han blev dømt for, "Kritik af den religiøse retorik", er en kritik af den islamiske ortodoksi, og den blev tungen på vægtskålen for mig.« Da Ahmed Akkari i 2008 blev ansat som lærer i Grønland, blev der for alvor plads til, at han kunne fordybe sig og begynde at tænke anderledes. En proces, som ifølge ham selv endnu ikke er til ende: »Religiøs ideologi er ikke noget, man bare lægger fra sig. Specielt ikke, når man har brændt for det, som jeg gjorde. Det fører voldsomme kvaler og tanker med sig. Jeg har tvivlet meget, og tvivlen kan stadig dukke op; kunne jeg have taget fejl?«

LOVRELIGIONENS ELITE

Selvom der findes oplyste og rationalistiske strømninger inden for islam, mener Ahmed Akkari, at det er vigtigt at se på, at islam som lovreligion har potentialet til at kunne anvendes til undertrykkelse: »Islam er en lovreligion, hvis tekster bliver fortolket af såkaldte kyndige. De kyndige er der imidlertid ingen, der holder øje med, og de kan let komme til at udgøre en magtelite.

En sådan magtelite skruer op og ned for de religiøse tolkninger og spiller på forskellige religiøse tangenter efter forgodtbefindende,« siger Ahmed Akkari og uddyber: »Masserne under den religiøse elite tror, at det, som eliten kommunikerer, er Guds ord, og Guds ord skal man jo adlyde. På grund af denne underkastelsestankegang kan det være svært for muslimer at forstå, at de ikke bliver gudløse af at tænke anderledes. Og her er der brug for både oplysning og kritisk tænkning.« Ifølge Ahmed Akkari lever mange mennesker med islamisk tilknytning i selvfornægtelse: »Hvis de ellers er fornuftige og almindelige nok, opdager de, at der er noget galt; at én ting er, hvad man får at vide, noget andet er, hvad der rent faktisk foregår. Men det er svært at træde ud af miljøet. Se på min situation: jeg er blevet truet og lagt for had, fordi jeg siger, at jeg ikke kan tilslutte mig værdierne og tankegangen længere.«

STORMOSKÉEN OG ISLAMISMEN

Ifølge Ahmed Akkari er der lige nu ingen kendte steder, hvor man som muslim i Danmark kan gå hen at praktisere sin tro uden at komme i berøring med islamismen. Den nye stormoské i København er ingen undtagelse: »I Danmark er man gået ind på ideen om en stormoské, og det er man, fordi man gerne vil udvise anerkendelse og tolerance og vil stille et sted til rådighed, som kan være for alle muslimer.« Politikerne bag har i tilgangen til projektet og udvælgelsen af samarbejdspartnere imidlertid været for blåøjede, mener Ahmed Akkari: »Den radikale integrationsborgmester i København, Anna Mee Allerslev, har meldt ud, at man samarbejder med en sammenslutning af muslimske foreninger, som er repræsentativ og vil sikre en dansk islam. Men hvad er en dansk islam? Og repræsenterer samarbejdspartnere virkelig 40.000

mennesker?« spørger Ahmed Akkari og fortsætter: »Hvis en forening eller sammenslutning stiller op og siger, at den repræsenterer en befolkningsgruppe, må den kunne gøre rede for det. Selvom der møder 10.000 op til fredagsbøn eller Eid, betyder det ikke, at de 10.000 har stemt på imamen. De har ikke valgt ham, og han behøver ikke stå til ansvar for sine handlinger over for dem. Der er intet folkeligt over det, der foregår i moskéerne og foreningerne; magten er koncentreret på få hænder.«

TOLERANCE OG DEBAT

Selvom mødet med islamismen kan være desillusionerende, er det ifølge Ahmed Akkari vigtigt, at vi fastholder tolerancen: »Noget af det, der rykkede mig, var, at jeg konstant blev mødt med tolerance. Tolerancen må bare ikke blive til naivitet. Vi skal turde stille kritiske spørgsmål og holde debatten i gang. Kun på den måde kan der måske blive rykket ved det fundament, som islamisterne bygger deres verden på.« Ahmed Akkari har i efteråret rejst rundt med debatarrangementer i områder, hvor der er en koncentration af muslimske indbyggere. Med disse arrangementer er det hans mål at skabe opmærksomhed omkring vigtigheden af en god debatkultur. Og det er ifølge Ahmed Akkari altafgørende, at debatten ikke bliver lukket ned i religionsfrihedens navn: »Den offerrolle, som mange muslimer påtager sig eller bliver tillagt, når islam diskuteres, er ødelæggende for debatten. Kritikken af islam bliver set som hetz mod en minoritet, men vi taler imidlertid ikke om kritik af en etnisk gruppe, men af en ideologi, som folk tilslutter sig, og den ideologi skal vi være frie til at kunne kritisere. Vi behøver ikke blive enige, men måske kan debatten få folk til at forholde sig, og så er vi nået langt.«

Provokation må der til, skal livet gro.

AF JOHAN CHRISTIAN NORD, PH.D.-STUDERENDE VED INSTITUT FOR ÆSTETIK OG KOMMUNIKATION

Jeg har ofte fået at vide, at jeg er et menneske med hang til egensindighed og provokationer. Det mente mange i min tid som studerende på det – ak, tidernes forfald! – nu hedengangne teologiske fakultet, hvor jeg glad og gerne gav mine mere eller mindre gennemtænkte meninger til kende; blandt andet i nærværende blads spalter, hvor jeg gjorde alt, hvad jeg kunne, for at smugle egne opfattelser ind i den journalistiske formidling. Det samme har gjort sig gældende efter, jeg begyndte som ph.d.-studerende og på ph.d.-skolen blev tvunget til at være i selskab med æstetikfaglige, pladderhumanistiske ph.d.-studenter (og frem for alt studiner!), som jeg ikke havde det fjerneste til fælles med. Endnu værre er det blevet, efter jeg også er begyndt at gylpe mine i tiltagende grad yderligtgående opfattelser ud på en række trykte og internetbårne

skriftflader. Jeg er simpelthen noget så provokerende!

Som den foreløbige kulmination på denne interesse for min provokerende natur, modtog jeg for nylig en forespørgsel fra *FigenBladets* redaktion, der i al sin enkelthed gik ud på, at man ville finde det morsomt at se et »provokerende« indlæg fra min hånd i bladets spalter.

I første omgang grublede jeg over mulige emner til et sådant indlæg, der kunne sparke stolen væk under et par teologi-, religionsvidenskabs- og arabiskstuderende; jeg kunne for eksempel skrive lidt om mit syn på teologiens religionsvidenskabeliggørelse, altså dens forfald, lidt om humanismen som de (pesudo-)intellektuelles syndsforstående erstatningsreligion, eller måske – for virkelig at være provokerende – gå lige i kødet på det, der i den augsburgske bekendelse hedder det muhammedanske kætteri.

Men så besluttede jeg mig til sidst for at lade være og i stedet gøre det, jeg her har gjort, nemlig at forsøge mig med antydningen af en pointe om selve dette at være provokerende. For hvad vil det egentlig sige at være provokerende eller at skrive noget provokerende? Selv véd jeg det ikke helt, for jeg har aldrig planlagt at være det, men jeg har nok alligevel et gæt: Provokerende er man simpelthen, når man ikke kan lade være med at sætte fyndige ord bag sin hjertens mening – selvom den mening ikke er den alment udbredte. Det betyder, at det ikke nødvendigvis er en dårlig ting at være – eller blive opfattet som – provokerende, nej det kan faktisk være vældig godt, for det er netop viljen til åbenhjertig bekendelse af eget ståsted, der hæver os over den dyriske dorskhed og giver os navn af menneske. Og det er jo egentlig en ret enkel og ikke særligt provokerende pointe. Men det er alligevel en vigtig pointe – både for teologer og andet godtfolk – , som vi alle bør indskrive på vore hjerters kødtavler; uden viljen til selvstændig tænkning og kamp med åben pande dør ånden. Sådan var det, sådan er det, og sådan vil det i al evighed forblive:

Provokation må der til, skal livet gro – og husk at læse Tidehverv!

JULEFEST

Julefest d. 6. december med middag, causeri, revy og dans

AFTENENS PROGRAM:

17.30 Dørene åbnes for spisende gæster

18.00 Middag

19.45 Causeri ved lektor Kasper Bro Larsen

20.45 Dørene åbnes for revygæster

21.00 Revy

23.00 Band spiller op til dans

02.00 Festen slutter

Spisebilletter sælges online **fra den 25. november til og med den 1. december**. 150 studerende kan købe spisebillet til kr. 125,- 40 fra VIP og TAP kan købe spisebillet til kr. 150. Spisebilletter kan kun købes indenfor dette tidsrum.

Nærmere info og links til køb af spisebilletter findes på flg links fra og med den 25. november:

<http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/aktuelt/opslagstavler/religionsvidenskab/>

<http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/aktuelt/opslagstavler/teologi/>

<http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/>

<http://cas.au.dk/>

Julefesten er som sædvanligt i Stakladen. **Revybillet** til kr. 60,- sælges i døren fra ca. en halv time inden revy.

Metafysik og menneskesyn

Om K.E. Løgstrups *Ophav og omgivelse*

TVÆRFAGLIGT SEMINAR

Fredag den 22. november 2013 kl. 09.30-16.00
Aarhus Universitet, Tåsingevej 3, bygn. 1441, aud. 1

Den 22. november 2013 udsender Forlaget Klim to nye bøger i Løgstrup Biblioteket: en nyudgivelse af K.E. Løgstrups *Ophav og omgivelse* med efterskrift af Hans-Jørgen Schanz, samt Jakob Wolfs ledsager til dette værk med titlen *Mennesket i universet*. I den anledning indbydes alle interesserede til et tværfagligt seminar, hvor en række forskere vil give et indblik i Løgstrups tanker om metafysik og menneskesyn.

Seminaret, der er gratis, er åbent for alle interesserede og kræver ikke forhåndstilmelding. Det er tilrettelagt i et samarbejde mellem Løgstrup Arkivet ved Teologi (Aarhus Universitet), Idéhistorie (Aarhus Universitet) og Forlaget Klim. Ovennævnte udgivelser kan på seminaret erhverves til favørpris.

PROGRAM:

- 09.30: Glæden ved begyndelse – Løgstrup og den genvundne metafysik**
Velkomst ved undervisningsadjunkt Peter Aaboe Sørensen (Idéhistorie, Aarhus Universitet)
- 10.00: Skolastik og eksistenstænkning – ekstremer i Løgstrups filosofi**
Ved professor Hans-Jørgen Schanz (Idéhistorie, Aarhus Universitet)
- 10.45: Kaffepause**
- 11.15: Om at blive vækket af sin anti-metafysiske slummer**
Ved lektor Jakob Wolf (Systematisk Teologi, Københavns Universitet)
- 12.00: Frokostpause**
- 13.00: Sansningens teologi**
Ved professor emeritus Ole Jensen (Københavns Universitet)
- 13.45: Fra virus til tusindfynd – Løgstrup og evolutionen**
Ved professor Svend Andersen (Systematisk Teologi, Aarhus Universitet)
- 14.30: Kaffepause**
- 14:45: "Guds rige. Tror jeg da" – om det opbyggelige i forholdet mellem metafysik og historie i Tage Skou-Hansens roman *Sidste sommer* og i K.E. Løgstrups sene tænkning**
Ved sognepræst og ph.d.-studerende Kjeld Slot Nielsen (Systematisk Teologi, Aarhus Universitet)
- 15.30: Hvad filosofien og videnskabsmanden ikke oplever – litteraturfilosofiske betragtninger i *Ophav og omgivelse*. Afslutning ved lektor David Bugge (Systematisk Teologi, Aarhus Universitet)**

Nærmere oplysninger kan fås hos:

Lektor David Bugge
Teologi, Aarhus Universitet (tlf. 8716 2448, db@teo.au.dk)

Undervisningsadjunkt Peter Aaboe Sørensen
Idéhistorie, Aarhus Universitet (tlf. 8716 2252, idepaas@hum.au.dk)

Forlagsredaktør Michael Nonboe
Forlaget Klim (tlf. 7234 4519, michael@klim.dk)

Forårsseminar for teologistuderende og præster

i Luther-Akademie Sondershausen-Ratzeburg, 3. – 13 marts i Ratzeburg, Tyskland.

”De servo arbitrio”

Martin Luthers skrift (1525) om den ufrie vilje i sin teologiske, historiske og aktuelle betydning.

Der er blevet ”in” at hævde, at den frie vilje intet er. Siden hjerneforskningen har opdaget neurale mønstre for enhver handling og også kan gengive religiøse følelser i et elektroencefalogram, og siden filosofer, historikere og jurister er sprunget på dette neurobiologiske tog, er der tydeligvis ikke længere plads til viljesfrihed. Mennesket er ikke frit, men – med Wolf Singer – sammenkoblet (verschaltet).

Luthers stridsskrift mod Erasmus ”De servo arbitrio” fra 1525, som behandler de store centrale systematisk-teologiske temaer (hermeneutik, antropologi, kristologi, Gudslære etc.) som dele i et netværk, er if. Luthers egen vurdering sammen med katekismernerne det mest betydningsfulde, han har skrevet, og skriftets sprængstyrke er ikke blevet mindre med tiden.

I seminaret vil deltagerne analysere Luthers grundlæggende udsagn ud fra centrale passager fra ”De servo arbitrio”.

Om Luther-akademiet

Hvert forår arrangerer Luther-Akademiet med hovedsæde i den idylliske by Ratzeburg et seminar rettet mod teologistuderende og præster, der gerne vil holde deres akademiske niveau ved lige. Luther-Akademiet har som sit formål at befordre den akademiske diskussion om luthersk teologi mellem universitet og kirke og mellem Tyskland og Skandinavien.

Ratzeburg ligger 2 timers kørsel fra grænsen, og er altså forholdsvis let at nå. Forårsseminaret giver danske studerende en mulighed for at snuse lidt til en international atmosfære på en både nem og billig måde.

Bemærk at studerende fra Skandinavien får ekstra rabat på deltagelse.

Arbejdsform

Seminaret foregår som foredrag og fælles tekstlæsning. Seminarledere er Prof. Oswald Bayer, Prof. Athina Lexutt og Prof. Johannes von Lüpke. Det kan være en fordel at have læst teksten på forhånd (*Om den træbundne vilje* findes i en dansk oversættelse. På seminaret anvendes den nye dobbeltsprogede udgave (Lat.-dt. Studienausgabe Bd 1, Leipzig 2006). Hovedsproget er tysk, men engelsk kan benyttes.

Mere information

Mere information om tekstudgaver, pris og andre praktiske oplysninger kan findes på www.luther-akademie.de, hvor også tilmelding foregår. *Interesserede kan også kontakte lektor Bo Kristian Holm, Teologi: bh@teo.au.dk.*

GENERALFORSAMLING

Måske kender du ikke Teoltryk?

Forlaget Teoltryk har i 40 år været de studerendes eget forlag på Teologi og Religionsvidenskab. Dets formål er at udgive og sælge studierelevant og undervisningssupplerende litteratur så som specialer, opgaver og sproglige kommentarhæfter til Ny Testamente. Teoltryk er udelukkende baseret på studerendes frivillige arbejde, og eventuelt overskud kan gå til diverse arrangementer.

Teoltryk har i øjeblikket brug for friske kræfter, så hvis du har lyst til at engagere dig i frivilligt, studierelevant arbejde – ca. en time om ugen – opfordres du til at møde op til generalforsamlingen og høre mere.

Teoltryk holder ordinær generalforsamling *onsdag d. 27. november kl. 13.15*. Dette finder sted i *lokale 214, bygning 1453*, og alle interesserede er velkomne.

Dagsordenen er som følger:

1. Valg af dirigent og referent.
2. Formandens beretning.
3. Fremlæggelse og godkendelse af regnskab for 2012.
4. Valg og konstitution af bestyrelse.
5. Eventuelt.

Vel mødt!

Da Julemanden døde

I julen 1995 døde julemanden. I hvert fald hjemme hos mig. Vi havde besøg af min moster og fætter det år, og min mor og moster planlagde ivrigt foran min fætter og mig, hvordan min morbror, som alligevel var i nærheden, kunne komme forbi juleaften forklædt som julemand. Den var vi helt med på, vi var jo store nok til at vide, at det ikke var den rigtige julemand, der kom. Alligevel følte det helt rigtigt, da der om aftenen pludselig blev banket på vinduet ude fra haven. Og det følte helt rigtigt, da julemanden delte gaver rundt med et passende antal hoho'er. Det ville også have følte helt rigtigt, hvis han, efter gaveseancen var overstået, igen var forsvundet ud i mørket. Det gjorde han bare ikke. I stedet satte han sig ned, tog skægget af og blev til min morbror. Det er svært at ignorere den skinbarlige sandhed, når den sidder lige foran en og drikker øl med skægget nede om halsen, og de sidste rester af mine julemandsillusioner måtte forføje sig, måske for at finde et andet barn at slå sig ned i.

Der er visse illusioner, som det er rart at hilde sig i, og som man vil gå langt for ikke at miste, selv når virkeligheden stirrer en i øjnene. Fornemmelsen af at blive stillet over for en virkelighed, som ikke længere kan ignoreres, ramte mig, da jeg interviewede Ahmed Akkari forleden (læseren har nok bemærket, at vi i dette nummer bringer et interview). Vi står over for en religiøs fundamentalisme, som vi bliver nødt til at tage alvorligt. Mange af os bilder os ind, at vi anerkender andre ved at tage udgangspunkt i, at de kommer med gode intentioner. Det gør de sandsynligvis også, men det er jo ikke sikkert, at vi har matchende forestillinger om, hvad der er godt, og hvad der er dårligt. Det kan være svært at revidere sin indre 'en fremmed er en ven, du endnu ikke har mødt'-holdning, også fordi man så må gøre op med billedet af sig selv som en, der går ud fra denne device. En fremmed er ikke nødvendigvis en ny ven, måske har han slet ikke lyst til at være venner. Dette gør ham dog ikke til en fjende, men nærmere til et menneske, som man må forholde sig til og dermed tage alvorligt.

Jeg indrømmer, at jeg først og fremmest indledte min leder med en julemandsfortælling for at gøre det hele lidt julet. Der er naturligvis forskel på hvilke illusioner, det kan være frugtbart at fastholde, og hvilke, der i virkeligheden gør mere skade end gavn. Det vil jeg lade være op til den enkeltes vurdering. Hvis nogen spurgte mig, ville jeg dog anbefale dem aldrig at tage julemandsskægget af foran deres børn.

Sophie Lønne Hundebøll

Ætiopien

AF JAN DOCHHORN

Siden barokken har teologien og orientforskningen beskæftiget sig med Ætiopien; allerede Hiob Ludolf havde i det 17. århundrede skrevet en amharisk grammatik og dermed dokumenteret det sprog, der i øjeblikket dominerer i Ætiopien. Akkadiske kileskrifttavler, ægyptiske hieroglyffer og ugaritiske myter har gennem det sidste århundrede tiltrukket sig mere opmærksomhed, men Ætiopiens rolle for gammel- og nytestamentlig forskning skal man ikke undervurdere.

FOTO | MEDIAFADELINGEN MOESSGAARD

Det gælder ikke mindst semitistikken: I Ætiopien bliver der talt flere sprog end i hele Europa, og mindst tre grene af den afroasiatiske sprogfamilie (som omfatter semitiske, kushitiske, ægyptiske, tchadiske og berberiske sprog) er repræsenteret i Ætiopien, bl.a. Somali og Oromo (kushitisk), men også ca. 20 semitiske sprog (for eksempel Geez, Amharisk og Tigrinya). Og et nyopdaget sprog, Ongota, er nu udgangspunkt for den teori, at de afroasiatiske sprog ikke stammer fra Levanten, men fra et område nær Ætiopien. Ikke bare Mesopotamien kan betragtes som kulturens vugge i nærorienten.

Også noget andet er spændende: Hvorfor udviser den ætiopiske kultur så mange jødiske træk? Den ætiopiske kirke overholder sabbaten, og antik-jødiske værker som Enoks Bog eller Jubilæerbogen, der gik tabt i jødedommen og i de andre kristne kirker, er i den ætiopiske kirke kanoniske. Desuden eksisterede i Ætiopien indtil 1970'erne en kushitisk stamme, som traditionelt kaldes Falasha og betegner sig som Beta Esraël (Israels Hus). De lever nu i Israel, hvortil de udvandrede omkring 1980. Denne stamme praktiserede en jødedom uden Talmud og rabbinere, men med præster og munke – og med en litteratur, der i hovedsagen var overtaget fra den ætiopiske kirke. Er disse Falasha en rest fra en antik jødedom, som har sine rødder fra en tid, hvor jødedommen endnu ikke havde udviklet sine nuværende grundprincipper? For den, der vil vide besked om den antikke jødedom (og dermed Det Nye Testamentets omverden), er disse spørgsmål ikke uden betydning.

Sluk – hvis du vil være sammen med mig

Sociale medier? Fint! Det har mennesker haft, siden de udviklede spejlneuroner og social kognition – og det er længe siden. På nogle områder bliver dagens sociale medier imidlertid a-sociale.

FOTO | MEDIAFDELINGEN MOESGAARD

AF JEPPE SINDING JENSEN

Sociale medier er alt fra gestus, mimik og selvfølgelig sproget, som er det primære redskab til konstruktion af fælles projekter og virkeligheder i narrativer, for eksempel i myter. Evolutionspsykologen Robin Dunbar ser sprogets opståen som drevet af behovet for social information, samarbejde og kontrol ('social bonding'), som det blandt andet foregår i sladder, derfor kaldes hans idé 'the Gossip Hypothesis'. Derfra gik udviklingen over sociale normer og institutioner – ideen er flot formuleret af filosofen John R. Searle i hans seneste værk, der har undertitlen *The Structure of Human Civilization*. En anden, og noget yngre filosof, Andy Clarke, har talt om sproget som 'the ultimate artifact', som mennesker netop kan bruge i udvekslingen af deres følelser, tanker, planer, normer og værdier.

HYPER-SOCIALE MENNESKER

Disse 'klassiske' sociale medier gav

mennesket mulighed for at bryde ud af den solipsistiske isolation, som de fleste andre dyr befinder sig: De kan ikke udveksle bevidsthedsindhold på niveauer som de menneskelige sociale og kulturelle. Med kulturel menes her, at der anvendes symbolske redskaber i kommunikationen. Set i det lys kan man også sige, at religion er et socialt medie, en form for meta-sprog, som medvirker til kommunikation, hvor mennesker kan dele følelser, ideer, adfærd, normer og institutioner. Mennesker er hyper-sociale, for det er de simpelthen disponeret ('hard-wired') til at være. Men hyper-socialitet skal også udvikles, læres, doseres og reguleres. Det er især i

puberteten, dispositionerne for hyper-socialitet udvikles, og hvor det derfor for mange handler om at 'være på' - for at kunne mærke sin eksistens. Det fører næsten uundgåeligt til konkurrence og sammenligning af sig selv med andre. For norges vedkommende bliver det til 'passiv konkurrence', hvor man føler sig intimideret, løbet over ende, eller sakter agterud med lavt selvværd og alt, som kan følge af det.

BELØNNINGSEFFEKTEN

De elektroniske sociale medier kan så forstærke disse tendenser, fordi de kan udvide det sociale felt radikalt. I stedet for rumlig tilstedeværelse bliver det til tidslig, næsten synkron, tilstedeværelse, og der har for rigtigt mange udviklet sig et svar-kodeks, hvor det kommer til at føles næsten uudholdeligt at skulle vente. Det mindste 'blip' fra smartphonen udløser øjeblikkelige reaktioner. I grunden lidt underligt, men der er en forklaring, endda en 'naturlig' én. Det handler om signalstoffet

dopamin (opdaget i 1958), der indgår i belønnings- og velvære-systemet i hjernen. Nyere forskning viser, hvordan dopamin motiverer til 'søge-adfærd' for at opnå velvære, der så doseres af opioid-systemet. Dopamin-systemet er stærkest, og derfor kan søge-adfærden føre til et uendeligt 'loop', hvis man ikke føler sig tilfreds, men vil have mere. Dopamin får os til at ønske, begære og søge; det forhøjer opmærksomhed og målrettet adfærd. Evolutionært set er det godt, for det driver os til at være nysgerrige, lære om verden og dermed overleve. Det handler nemlig ikke kun om at søge mad og sex, men også om ideer og viden. Dopamin styrker lysten til at søge information (måske burde det uddeles i forbindelse med undervisningen?), men systemet har ikke nogen indbygget stopmekanisme.

VANEDANNENDE 'BLIP'

Netop med de mange nye elektroniske sociale medier kan man søge og søge: Google, Instagram, Twitter, Facebook, LinkedIn eller måske bare en sms (og mms?), og det kan blive svært at lade være. Hvor mange har ikke smartphonen liggende på bordet, når de er i kantinen, på café og så videre... Hjernescanninger viser, at der er mere aktivitet ved forventning om en belønning end ved belønningen selv (det tager opioiderne sig af). Derfor produceres der også dopamin i forbindelse med uforudsigelighed, så man bliver mere opmærksom. Hvem og hvad siger 'blip' nu? Tryk på knappen og find ud af det! Dopamin-systemet er særligt følsomt over for små 'cues': Hvis der bare kommer et lille 'blip', så starter systemet, og gentagelse forstærker den vanedannende effekt. Hjernens fornemste opgave er nemlig at forudsige - det kaldes 'predictive coding' i fagsproget - og der kan den så være beskæftiget med ting, som ikke har noget at gøre med den øjeblikkelige sociale situation. Man 'er et andet sted', som det hedder. 'Mere vil have mere',

siger det gamle mundheld, for dopamin-systemet kører i rundgang, det bliver udmattet, og det bliver man også selv, fordi opmærksomhedens fokus skifter igen og igen. Der er kun én ting at gøre: Sluk!

MANGLENDE VOKSENKONTAKT

De nye sociale medier kan også være mindst lige så skadelige som de 'gamle'. Sladder og mobning kan spredes hurtigt og langt omkring. Antallet af Facebook-'venner' kan komme til overstige enhver rimelighed. Samværet bliver opløst i uopmærksomhed i alle retninger og man lever 'by proxy' igennem alt det, som andre gør. På nogle måder bliver de sociale medier altså a-sociale, og som andre dopamin-relaterede sager skal de administreres med omhu. Det bliver næsten for spændende at se, hvordan det kommer til at gå de børn, som er vokset op med en mor eller far, som hele tiden er på sin smartphone. Tit ser jeg en forælder, som kommer trillende med en klapvogn hvor ungen vender

fremad uden voksenkontakt, og hvor forælderen heller ikke er til stede, for hun eller han (somme tider begge...) har gang i sine sms eller snakker løs med nogle andre. Når man tænker på (hvis man altså overhovedet tænker), hvor vigtig voksenkontakt er for børn, så skulle man slukke øjeblikkeligt, vende ungen om og have fysisk og dermed både kognitiv og emotionel kontakt. Og det er ikke noget, som kun gælder spædbørn. Teenagere er mindst lige så sårbare, når de skal til at danne deres voksenidentitet. Lige præcis der, hvor de er allermost hyper-sociale og påvirkelige, er voksenkontakten afgørende. Problemet med de nye elektroniske medier er derfor, at de medvirker til at kontakt og kommunikation mest bliver med peer-gruppen, de jævnaldrende, som jo af gode grunde endnu ikke har prøvet at være ældre.

SE PÅ MIG, NÅR VI TALER SAMMEN

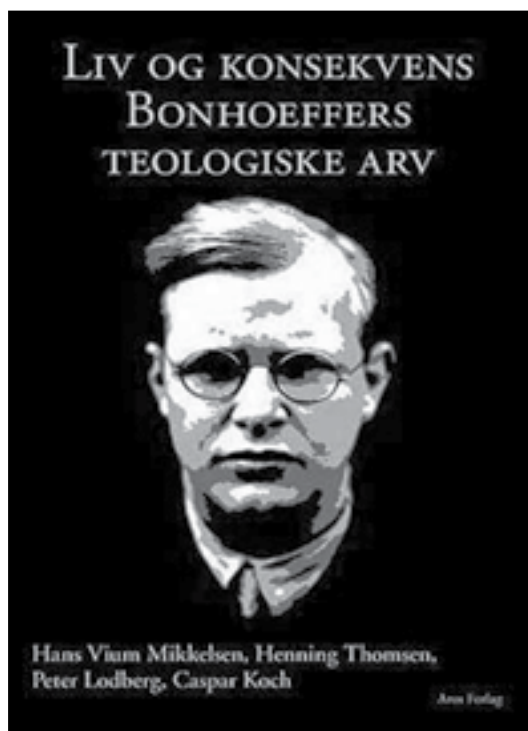
De problemer forskes der også i. Se

lige her: <http://www.youtube.com/watch?v=XHxrspmjwI>, hvor Clifford Nass fra Stanford fortæller om hvordan selvovervurderede evner til 'multi-tasking' forhindrer social og emotionel udvikling hos 'tween' piger (mon ikke også det gælder for drenge?) De mangler for eksempel øjenkontakt, som er meget væsentlig i engagerende kommunikation: øjne og ansigter 'taler' også... Nass' konklusion er den gamle opfordring, som vi nok alle har oplevet: 'Se på mig, når vi taler sammen'. Det er nok 'træls' for teenageren, men det er dybt essentielt for udviklingen af de funktionelle sociale kommunikationsfærdigheder som er de menneskelige livs og samfunds grundlag. Der er faktisk noget på spil her. Tænd-knappen kan jo også bruges til at slukke med...

"Antallet af Facebook-'venner' kan komme til overstige enhver rimelighed, samværet bliver opløst i uopmærksomhed i alle retninger og man lever 'by proxy, igennem alt det, som andre gør. På nogle måder bliver de sociale medier altså a-sociale" skriver Jeppe Sinding Jensen

Liv og Konsekvens – Bonhoeffers teologiske arv

Bonhoeffer genopliver en radikal og udlevet kristen etik, som han endte med at blive henrettet for. Bogen er en gennemgang af Bonhoeffers vej fra teori til praksis, og den åbner op for, hvad vi i nutiden kan bruge Bonhoeffers overvejelser til.

AF CAND.THEOL. OLE MADSEN

Mange kender Dietrich Bonhoeffer (1906-1945). En del har læst hans *Efterfølgelse*. Og nogle har endda stiftet bekendtskab med hans fængselsbreve. De færreste har dog nok givet sig i kast med hans to doktorafhandlinger, som han skrev i en alder af hhv. 21 og 24 år og således gjorde akademisk lynkarriere. Bonhoeffer er dog vidt og bredt kendt for som luthersk teolog at nå frem til en erkendelse af, at et mord på en tyrant godt kan forsvares rent kristeligt set – og hans engagement i at gå fra teori til praksis, hvad angår kristen etik.

ARVEN

Bogen når hele vejen rundt om Bonhoeffer fra biografiske elementer, der fortæller om et brud med hans sociale arv, en spændingshistorie om et ulykkeligt kærlighedsforhold, over et indgående indblik i Bonhoeffers teologiske overvejelser til hans engagement i den tyske modstandskamp ved Hans Vium Mikkelsen, videre til hans virkning og reception i nutidige politiske

anliggender ved Peter Lodberg samt Bonhoeffers bidrag til en narrativ teologisk forståelse af kirkeårsfortællingen ved Henning Thomsen, samt endelig en rekonstruktion i 'et dokumentarisk læsedrama' ved Casper Koch. Fire herrer med en stor viden om deres fagområder, der hermed leverer en forfriskende og teologisk udfordrende bog om Bonhoeffers teologiske arv.

PRODUKT AF SIN TID

Bonhoeffer var født og opvokset i et akademisk elitært miljø, som han chokerede, da han i en alder af blot 14 år besluttede sig for at læse teologi.

Teologistudierne foregik i Tübingen og Berlin med prominente undervisere som

f.eks. Adolf von Harnack. For Bonhoeffer manglede den samtidige teologi en historisk konkretisering. Bonhoeffers teologiske ærinde fandt sted i en periode i Tysklands historie, der var præget af modernitetstænkningens religionskritik, følgerne af 1. Verdenskrig, optakten til 2. Verdenskrig og brydningen mellem den liberale og dialektiske teologi. Bonhoeffers teologiske arbejde og virke blev i praksis en lutheraners kamp imod staten. "Staten kan diskvalificere sig selv ved enten at ville for lidt eller for meget." (s. 25). Nazismen ville både for lidt og for meget; den lod én gruppe gå under i lovløshed, og overskred sin statslige bestemmelsesret f.eks. i forhold til kirken.

HANDLINGENS ETIK

Nøglen til at forstå Bonhoeffers liv og teologi er ekklesiologisk. Bonhoeffer genoplivede Kalkedons dogmer om tonaturlæren, idet han pegede på, at menigheden er Jesus Kristus' inkarnation på jord, ligesom Jesus Kristus er

inkarnationen af Gud. Idet teologiens kerne således er antropologisk, må antropologiens kerne formuleres teologisk; med inkarnationen indoptog Gud menneskets historie i sig, og fik dermed selv en fortid og fremtid.

Kristologi og kristendom bliver dermed et relationelt anliggende mellem alle mennesker. Idet Gud har indoptaget menneskeheden i sig, medfører det fordringen om, at den såkaldt kristne etik (baseret på Bjergprædiken) gøres til almen etik. Kort sagt og poppet formuleret stiller Bonhoeffer spørgsmålet om, hvad Jesus ville gøre i en given situation. En etik, der lægger tryk på handling. Bonhoeffer selv led døden d. 9. april 1945 for sin modstand mod tyranstyret, der på den mest ugudelig vis ødelagde mennesker, samfund og liv.

DIALOGEN

Bogen efterlader ikke en teolog i fred og fordragelighed. Bonhoeffers teologi er et interessant og bemærkelsesværdigt forsøg på at besvare spørgsmålet om, hvad Kristus er for os i dag. Bonhoeffers svar, at Kristus er menigheden, åbner dog blot op for en mangfoldighed af spørgsmål. Bonhoeffers svar skal ses i historisk kontekst, ligeså vore spørgsmål til ham. Efter således at have læst bogen og fået Bonhoeffers spørgsmål og svar, må vi som læsere gå i dialog med ham på baggrund af vor undren og spørgsmål. En dialog, der bundfælder sig som en undren over vor eget religiøse standpunkt. Hvad vil det sige at være kristen efter Bonhoeffers begreber? Hvad vil det sige at være kristen i dag? Hvad kan vi bruge Bonhoeffer til i dag?

Liv og konsekvens – Bonhoeffers teologiske arv

Hans Vium Mikkelsen, Henning Thomsen, Peter Lodberg, Caspar Koch
312 sider
Aros Forlag
299 kr.

Josefus og kulturkampen i antikken

Josefus' skrift Contra Apionem er kommet i en ny oversættelse til dansk. Her skriver Josefus om, hvorfor den jødiske religion er den ældste og mest sande, og hvorfor den på alle måder er bedre end grækernes.

AF STUD. THEOL.

CHRISTIAN VRANGBÆK RIIS

Skriftet *Mod Apion* er fra omkring år 100 e.Kr. og er den antikke, jødiske historiker Josefus' sidste skrift. Nogle år forinden havde Josefus udgivet skriftet *Antiquitates*, der skulle tjene som en indføring i den jødiske historie og kultur. Uheldigvis blev *Antiquitates* dårligt modtaget. Der kom en hård kritik fra græske og egyptiske lærde primært fra Alexandria. Josefus anså det derfor for nødvendigt at svare på kritikken, hvilket han gjorde i forsvarsskriftet *Mod Apion*.

FORSVAR FOR JØDEDOMMEN

Josefus henvender sig i skriftet til i alt fem kritikere, heriblandt den, der har lagt navn til skriftet, Apion. I antikken herskede opfattelsen 'jo ældre, jo finere', og i en argumentation gjaldt det derfor om at bevise, at den tradition man stod på, var ældre end modpartens. Det græske og det jødiske historiesyn deler denne opfattelse men adskiller sig væsentligt ved, at den jødiske ser beviset for sand historie ved at flere vidnesbyrd stemmer overens, mens grækerne siger at beretningen er sand, hvis der er forskellige udsagn om samme begivenhed. Fordi meget af den jødiske historie kun forekommer i deres egne skrifter, anser Apion og de andre kritikere den jødiske historieudlægning for ugyldig. Det er blandt andet den kritik, Josefus svarer på. I første del af værket gendriver Josefus anklagerne, og værket sidste del ender med en præsentation af Moseloven og den jødiske fromhed, der skal vise forrangen i forhold til grækerne. *Mod Apion* er derfor mere end blot et forsvarsskrift, det er også et modskrift, der vender kritikken om. Det er af flere blevet betegnet som en 'historikerstrid', altså at der snarere er tale om en slags akademisk diskussion.

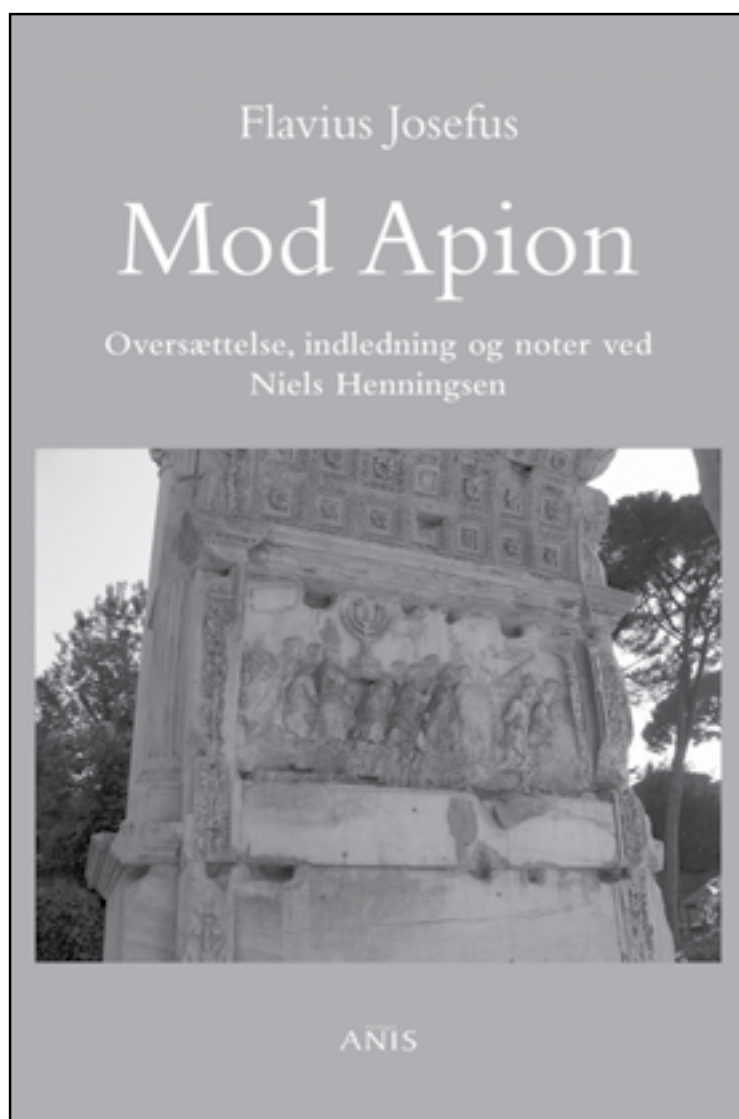
KONTEKSTUALISERING

Skriftet *Mod Apion* er en unik kilde,

der fører læseren ind den antikke verden, hvor grækere, romere, jøder, egyptere og andre kulturer alle er en del af det romerske verdensrige. Den græske tekst er oversat til et mundret dansk. Udgivelsen er yderligere forsynet med fem små appendikser med tekster fra Filon, kejser Claudius og Tacitus, der sætter *Mod Apion* ind i en historisk ramme. Bogen har en længere indledning og et stort noteapparat, hvis indhold er hjælpsomt, men til tider en anelse rodet i strukturen. *Mod Apion* er et spændende skrift, der peger frem mod de senere kristne apologier, vi kender fra

kirkefædrene ikke lang tid efter Josefus. Det er interessant, at meget af den kritik, der rettes mod jøderne, minder om det, de kristne senere anklages for: manglende solidaritet med polis, ingen ofringer til kejseren, at de anser drab på nyfødte for ulovligt, og at sjælene er uddødelige.

*Flavius Josefus: Mod Apion
Oversættelse, indledning og noter ved
Niels Henningsen
216 sider
forlaget ANIS
249 kr. (e-bog 149 kr.)*

Indien på godt og ondt

Langt om længe blev det d. 22 august, og jeg kunne endelig læne mig tilbage i det fly, der skulle tage mig om på den anden side af jorden, nærmere betegnet til Pondicherry i Indien.

AF STUD.MAG.

NINNA MARIA KIEL REVSBECH

Jeg havde brugt flere måneder på at spekulere over, hvordan det mon kunne lade sig gøre at komme ud at rejse som en del af min bachelor på religionsvidenskab. For vil du ikke bruge dit tilvalg på et udlandsophold, ved at lave en ITT, men allerhelst tage dine religionsfag i udlandet, så er det pludselig ikke helt lige til. Jeg fandt dog med lidt hjælp frem til, at den eneste mulighed, der var for at kombinere religionsvidenskaben med rejsetrangen, var at tage til Indien med Kulturstudier. Umiddelbart var det langt fra Indien der figurerede på førstepladsen over lande jeg havde planer om at besøge, ja faktisk havde jeg aldrig forestillet mig, at jeg skulle sætte mine ben inden for dette enorme lands grænser. Kombinationen af Indien og universitetsstudier, læsning og eksamensperiode lød umiddelbart som noget, der kunne resultere i koncentrationsbesvær - og ikke mindst i maveproblemer.

I FAVNEN PÅ INDIEN

Alligevel tog jeg chancen, samlede alle mine resterende valgfag, ansøgte om en forhåndsgodkendelse, og drog så endelig afsted. Selvom

det, indrømmet, har resulteret i både maveproblemer, dengue feber og en smule koncentrationsbesvær, har det, og det vil jeg understrege, været en oplevelse, der har lært mig langt mere, end hvad jeg kunne have lært ved at blive hjemme. For ikke bare har jeg læst om hinduismen, som vi også skal på religionsvidenskab, jeg har samtidig også kunnet gå ned i det lokale tempel for at opleve hinduismen med egne øjne - ja på egen krop. Eller såmænd bare gå en tur hen ad gaden eller hen på den nærmeste internetcafe, hvor ejeren netop har velsignet alle computere. Indien har - stort set - manet alle mine fordomme til jorden, og jeg kan kun anbefale alle, der trænger til at udbytte AU med udlandsstudier og religion i levende live over det hele, til at springe ud i det, og omfavne Indien.

STUDIELIV I PONDY

Pondicherry, der er en del af en gammel fransk koloni, ligger i den sydindiske stat Tamil Nadu. Byen er lille, der bor kun omkring 250.000, hvilket i indisk målestok er så godt som ingenting,

og er opdelt i det tamilske kvarter og det franske. Det tamilske er indisk, hektisk og larmende, men charmerende paa sin egen måde, hvorimod det franske er romantisk, gammelt og fyldt med hyggelige cafeer. Byen har et universitet, som vi dog desværre intet har med at gøre, da vi som studerende ved Kulturstudier er en del af universitetet i Oslo. De fleste af de omkring 70 studerende er derfor også norske, men mange danskere og svenskere og et par indere, er gennem årene kommet til. Skolegangen foregår på et beach resort 10 km uden for byen, hvor der også serveres morgenmad og frokost hver dag, og hvor man i fritiden kan benytte hotellets pool. Alle bor i små lejligheder, som man deler, inde i byen, som man også har rig mulighed for at udforske. Al undervisning foregår på engelsk, og med forskellige undervisere, fløjet ind fra Canada, Norge og - Indien. Alt i alt er kombinationen af at rejse og studere religion mens man oplever den i levende live - over det hele, hele tiden, en kombination, jeg finder helt perfekt.

Jeg kan kun anbefale alle, der trænger til at udbytte AU med udlandsstudier og religion i levende live over det hele, til at springe ud i det, og omfavne Indien.

Hvad ville Jesus mon stemme?

GRAFIK | SOPHIE LØNNE HUNDEBØLL

"Hvad ville Jesus mon have stemt?"
Dette spørgsmål må på uundgåelig vis have meldt sig hos mangan

glad demokratisk teologi-, religionsvidenskabs- og arabiskstuderende, når denne har gjort sin borgerpligt og stemt til kommunalvalget. *FigenBladet*, der altid er meget lydøret over for sine læseseres behov, beslutter sig derfor for at opsøge Jesus på hans hjemmebane, Menighedsfakultetet, for at få en snak med ham om, hvor han står politisk. Det viser sig desværre, at Jesus ikke er på sin pind, men et sandt kristent menneske foreslår os at lede hos toldere eller andre udstødte. Vi vedtager at begynde jagten hos Kirkens Korshær, mest fordi *FigenBladets* udsending skylder i skat, og det viser sig snart, at der er Jackpot. Der sidder han. Ja, i langt hår, guldøl og oilskinsjakke sidder han, som han gjorde for så længe siden, blandt samfundets udstødte. Jesus hilser straks

FigenBladets udsending velkommen: »Hvad vil du mig, kvinde!?!« Glad over opmærksomheden, får vi spurgt Jesus ind til hans politiske standpunkt, og Jesus tøver ikke med at indvi os i sine overvejelser: »Kan du endnu ikke fatte eller forstå? Er dit hjerte så forhærdet? Kan du ikke se, skønt du har øjne? Kan du ikke høre, skønt du har ører? Giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er!« siger Jesus til *FigenBladet* og tilføjer: »Men jeg må da indrømme, at jeg føler mig meget tiltrukket af Schiller instituttets økonomiske politik!« Udstyret med et referat af vores samtale med Jesus, er ytestamentlig forsker, Rune Falkeblæk, ikke i tvivl om vor frelsers politiske ståsted: »Når jeg analyserer den samtale, I har haft med Jesus, synes jeg, det er helt tydeligt, at han opbygger et narrativ, som man nærmest kun kan tolke således, at han stemmer på Det Radikale Venstre.«

FIGENBLADET SPØRGER

Skal universitetet tilbyde en imam-uddannelse?

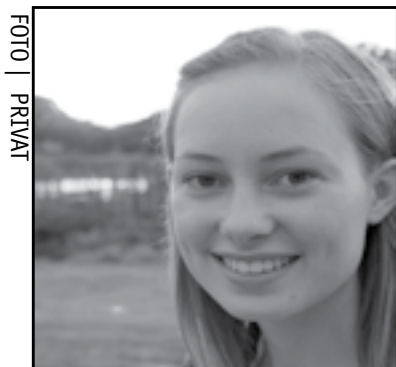

FOTO | PRIVAT

HELENE BRUUN SIMONSEN, STUD.MAG.
Der er en fin symbolik i, at man fuldt ud accepterer muslimer i Danmark på lige fod med kristne. Men skal uddannelsesmuligheden realiseres, må ønsket komme fra muslimerne selv. Ellers giver uddannelsen ingen mening.

NATHJA RØSVIK, STUD. MAG.
Jeg syntes grundlæggende, oprettelsen af en statsstøttet imam-uddannelse på universitetet er en god ide. Dog mener jeg, at der ligger en potentiel problematik i spørgsmålet om, hvem der skal definere en sådan uddannelse: Det muslimske samfund eller den danske stat.

PHILIP MOUNIR DEMETRY, STUD. THEOL.
Jeg tror ikke, at man kan blive en god forkynder ved at tage en uddannelse. Det gælder både for præsteuddannelsen og imamuddannelsen. Når det er sagt, så synes jeg, at det er godt, at de to kommer på lige fod med hinanden.

Kalender | 20.11 – 06.12 2013

NOVEMBER	ARRANGEMENT	BESKRIVELSE
20. 13.00 - 16.00	Workshop	'Hvordan laver jeg et godt studenteroplæg?' v/Foreningen ILD og TALERØRET (bygn. 1441, lok 112, aud. 2)
21. 18.30 - 21.30	Foredrag	'Monstre kommer! -Nedslag i det monstrøses religionshistorie fra oldtiden til moderne populærkultur' v/Laura Feldt, Religionsvidenskabelig forening (bygn. 1441, aud. 2)
22. 9.30 - 16.00	Tværfagligt seminår	'Metafysik og menneskesyn' v/Løgstrup Arkivet ved Teologi, Idehistorie og Forlaget Klim (bygn. 1441, aud. 1)
25.- 28. 00.00 - 23.00	Valg	'Valg til studienævnet' v/Aarhus Universitet
27. 13.15 - 15.30	Seminar	'Seminar i Reformatorisk Teologi og Konfessionskultur' v/Morten Kjær og Sasja Emilie Mathiasen Stopa (bygn. 1451, lok 515)
28. 12.00 - 13.00	Foredrag	'Depletion and deprivation in religious interactions' v/Uffe Schjødt, The Reseach Unit Religion, Cognition and Culture (bygn- 1451, lok. 515)
28. 19.30	Foredrag	'Den retfærdige krig' v/Gorm Harste, Studenterkredsen (Studenternes Hus, Richard Mortensen Stuen)
29. 13.00 - 16.00	Ph.d.-forsvar	'Forsamlingen først - N.F.S. Grundtvigs og Émile Durkheims syn på fællesskab' v/Katrine Frøkjær Baunvig (bygn. 1441, aud. 2, lok 112)
DECEMBER	ARRANGEMENT	BESKRIVELSE
3. 14.00 - 16.00	Forelæsning	'Manikærnes skrift' v/Postdoc, Ph.d. John Møller Larsen, Forskningsenheden Den Kristne Orient (bygn. 1451, lok 331)
4. 13.00 - 16.00	Forskerseminar	'Forskerseminar indenfor Interdisciplinær Religionsforskning' v/Aarhus Universitet, Religionsvidenskab og Teologi (info følger)
6. 18.00 - 02.00	Julefest	'Julefest med middag, revy og dans' v/Teologisk Forening og Religionsvidenskabelig forening. (Stakladen)

Udvalgte arrangementer

MONSTRENE KOMMER!

Hvad er egentligt et monster? Vi kender monstre helt tilbage fra oldtidens myter, hvor de i kraft af deres forskellige karakter havde forskellige funktioner. Også i middelalderlig kristendom spiller hybride væsener som helgener en rolle, og i den moderne populærkultur er vampyrer, spøgelse og aliens eksempler på det monstrøses intime sammenhæng med social identitet og kulturelle grænser. Dette foredrag vil belyse det monstrøses kulturelle og religiøse funktioner.

Onsdag d. 20. november, kl. 18.30, bygn. 1441, aud. 2

METAFYSIK OG MENNESKESYN

I anledning af Forlaget Kilm's nyudgivelse af K.E. Løgstrups Ophav og omgivelse med efterskrift af Hans-Jørgen Schanz samt Jakob Wolfs ledsager til dette værk med titlen Mennesket i universet, indbydes der til tværfagligt seminar.

Her vil en række forskere give et indblik i Løgstrups tanker om metafysik og menneskesyn. Seminaret er gratis, og er åbent for alle interesserede og kræver ikke forhåndstilmelding.

Torsdag d. 21. november, kl. 9.30-16.00, bygn. 1441, aud. 1